

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Varia de virtutibus praecepta, n. 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

1595. Notabat enim diligenter quidquid vel diuinitus injiciebatur animo vel auditu cum fructu percepisset, & in commentaria relatum memori mente vertabat, ut frequenter præcipuorum perfectæ vitæ axiomatum meditatione, esset & in aggrediendo promptior, & in exequendo constanter. Quorum quædam hic compendio recitasse non erit inutile, neque lectori ingratis.

XVIII. Dei, inquit, amor sit inseparabilis, insuperabilis, insatiabilis, Et in prælens numen semper intuens. Nam si hominem ita amamus læpe, ut nec societate satiemur, neque fatigemur mandatis, & omnia ei nostra patere cupiamus, quanto magis Deo aperienda sunt familiariter vniuersali, cuius conueratio non habet amaritudinem, nec convictus tedium? Et sicut Turtur amissio compare, sua ipsius delectatur solitudine, neque viridi infidet ramo, sed gaudet desertis locis & montibus; Tu pariter fuge quæ viridia mundus existimat, & sequere dilectum in montibus sempiternis, atque in ijs solis quiete. Intentio, sicut oculus, facile laeditur; neque sola (quantumvis videatur recta) sufficit: Actio ipsa in te & in iis quæ circumstant debet esse recta, ut loco, ut tempore, ut modo constet. Cum est otandum existimate eo tempore ad cætera esse inidoneum, ita facilius auertes cogitationem à reliquis, & huic totus insiste: Id quod vniuersim in iis quæ tibi ab obedientia præscribuntur vñui erit. Certus esto securè te posse permettere superiori liberam tui ipsius rerumque tuarum dispositionem, cum Christus dicat,

Obedientia, & in occulto Dei consilio qui es animi. *Qui vos audit, me audit;* quando vero potest rem humano consilio matuisse constitutam, superior repente commutat tententiam, & alio te destinat consilio quiquam fuerat decretum, quid aliud indicat, quam Deum, illos qui se totos Deo commilere, non velle hominis, sed Dei consilio regi? Neque te conturbet cogitatio quod ad maiora videaris aptior, aut esse alia quædam amplioris meriti potius quærenda, ad quæ etiam natura legibus te arbitriteris astringi; Hæc enim omnia Deo sunt nota, qui non præsentia solum, sed futura tibi incognita prospicit. Si autem quæratur, cur igitur ad Societatem, cuius est proximos necessariosque iuuare, vocavit te Deus? Cur non ad Carthusianorum, aut Eremitarum aliquem seclusum ab istis ordinem? Responde primò cum Christo *quod ego facio, tu nescis modo, scies autem postea;* vel cù S. Paulo. *Quis cognovit sensum Domini? aut quis consiliarius eius fuit?* Deinde; Deus vritur ipsa hominum natura ad cuiusque bonum: Videl itaq; Deus hanc Societatem tibi maximè conuenisse; te vero aliis quam his considerationibus eo tempore commouendum non fuisse ad perfectam vitam amplectendam. Tum si quæ habes talenta, ea donauit Deus ut clare perspiceres id quod ex salute tua esset maximè, tum etiam ut facilius vinceres inimici subdolas artes, & Deum amares feruentius; æquum enim est ut maiorem Dei cognitionem dilectio sequatur ardenter.

Indifferencia. Homini Societatis arbitrabatur nihil contingere infelicius, quam ut sua culpa à Superioribus existimetur non esse animo ad qualibet indifferenti, quantum

quantum enim quisque ab ea indifferentia discesserit, tantundem discedit ab **1595.**
immediata Dei directione & influxu, & voluntatem suam rationibus Superiorum miscens, paulatim à modo viuendi Religiolo, quem profitetur, ad secularem degenerat; sive ipsius tranquillitati nocet, & maxima lèpe interturbat negotia; denique bona desideria non semper à Deo injicit in opus ipsum excent; itaque aiebat, quanquam ardeo voluntate moriendi pro Christo, non debeo capropter conselium procurare Missionem ad Indos, aut ad Hæreticos; Datenim Deus eos impetus, ut animum excolamus ijs virtutibus quæ sunt maxime propriæ, vel ad fortitudinem parandam in patiendo, vel in agendo constantiam, quæ vtique ubique sunt necessariae; reliqua Superiorum deliberationi sunt subiicienda.

In omni vero actione nè committas alteri faciendum quod per te ipse potes efficere; & quod hodie, noli in crastinum prolatare; & a minimis caue defectibus. Aequabilitatem animi vultus que retinens, omnibus te facilem praæbeas; eos etiam quibus familiarissimè vteris intus reuerere: Facetiis parce; dictieriis nunquam inspergas sermonem: huiusmodi proferendis animum oblectare superbia plerumque est, & animi nimium soluti, sèpè etiam dum videntur placere tum maximè disiplent audienti. Considera denique quanta in homine Societatis perfectio queritur, qui momentis singulis paratus esse debet ad quosvis in quavis orbis regione iuuandos, siue Turcas, siue Iudeos, siue Ethnicos, siue Hæreticos, siue Barbaros, siue non valde à barbarie distantes Christianos. Alij ut luæ consulant saluti abdunt se in conclavia, vel ab hominum confortio remota loca; nobis in aperto pugnandum est, & dum aliorum cupiditates insestamur, vigilandum nè à nostris superemur. Inter loquaces moderandum est lingua, Inter iracundos, iræ; Inter multorum delicias, voluptati; & qui aliorum vitia reprehendimus, longè oportet esse ab omni vitio: Etenim exigua in Religiolo macula ingens est deformitas; & is cuius est alios ad perfectam vitam promouere, eadet esse patientiam, charitate, modestiam, mansuetudine, & cum Deo coniunctione, ut quod profitetur, ipse præstet, & in eorum oculos imparatus non incurrat, qui quantum ipsi succumbant trahi festucâ lèduntur.

XIX. Hæc est Idæa Religioli hominis, quam omnium quibus **Ordo & præcogitatio in actionibus.** notus esse potuit testimonio, non magis cogitatione, quam actione descripsit, & quanto altius eam menti quam chartis insculpsit, reliquo vita cursu comprobavit: Nam quamvis ardenti in Deum ferretur amore, & aspera quæque mortemque pro eo tolerare optaret, cauebat tamen nè facilitate (quam agendi frequentia, & usus quotidianus parit) abriperetur ad ea quæ sunt optima; sed vnamquamque actionem excelso quodam fine condiebat, quo gravior ei esset, cui deuinciendo nullam diligentiam nimiam esse posse arbitrabatur. Tum vero studebat ut ordine certaque methodo unumquodque ageret: Immutato enim leuiter ordine nasci aiebat inconstantiam, iacturam temporis, negotiorum nimiam contrectationem, totius vite inconditam at-